

Український ФУТБОЛ

Засновано в БЕРЕЗНІ 1991 року

Четвер, 8 жовтня 2009 року • № 148 (2247) • Ціна вільна

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗА ПЛЕЧИМА НЕ НОСИТИ

Актуально

Учора в Будинку футболу відбулася прес-конференція, присвячена Євро-2012. Присутніми на ній були директор Євро-2012 Мартін Каллен, президент ФФУ Григорій Суркіс та керівник організаційного комітету Євро-2012 в Україні Маркіян Лубківський.

Спершу було підбито підсумки чергового візиту експертів УЄФА до України. Стало відомо, що цього тижня в Києві в рамках підготовки до чемпіонату Європи 2012 року було проведено семінар для приймаючих міст та спільний форум представників УЄФА, нашого та польського оргкомітетів Євро-2012.

І що це за захід?

У рамках семінару для приймаючих міст експерти УЄФА на чолі з Мартіном Калленом поділилися досвідом щодо участі міст в організації та проведенні попередніх континентальних чемпіонатів з футболу. Це стосується організації фан-зон, популяризації турніру на території міста тощо. У свою чергу, представники українських приймаючих регіонів презентували свої структури, створені з метою управління підготовкою та проведенням фінальної частини Євро-2012 на місцях.

Важко в навчанні...

Як розповів на брифінгу керівник Оргкомітету Євро-2012 в Україні Маркіян Лубківський, в рамках семінару були проведені спеціальні тренінги для керівників підрозділів УЄФА та МОК, під час яких представники УЄФА поділилися досвідом проведення попередніх чемпіонатів Європи з українськими та польськими колегами. Було наголошено на необхідності завчасного планування заходів турніру, забезпечення належної комунікації та співпраці на всіх рівнях підготовки між представниками МОК, органів центральної влади та приймаючих міст. За словами Лубківського, такий тренувальний семінар мав практичний характер і був направлений на відпрацювання різних ситуацій, які можуть виникнути під час турніру.

Попереду два роки. Але не "ще", а "лише"

Взявши слово, президент ФФУ Григорій Суркіс наголосив на тому, що Україна вступила в нову фазу підготовки до континентального змагання — інфраструктуру. Вже 23 листопада відбудеться звіт наглядовій раді УЄФА щодо прогресу підготовки міст до чемпіонату Європи, і звітуватиме директор Євро-2012 Мартін Каллен.

"Сподіваюся, що в солідарності з польськими колегами ми досягнемо такого прогресу", — зазначив Григорій Суркіс. — Попереду в нас два з половиною роки. Але не "ще", а "лише". На жаль, ще не всі в повній мірі зрозуміли всю складність і відповідальність поставленого перед усіма нами завдання — наголосив президент ФФУ.

Ще одна подія для Києва

У рамках київської зустрічі між Мартіном Калленом та українським і польським директорами турніру — Маркіяном Лубківським й Адамом Олковичем — були також обговорені стрижневі питання організації фінальної частини першості та підготовка до жеребкування кваліфікації Євро-2012, що відбудеться 7 лютого у Варшаві. Жеребкування фінальної частини змагань, за сподіваннями Григорія Суркіса, пройде у Києві.

У режимі запитання — відповідь

Чи буде фінал Євро-2012 саме в Києві? На це запитання Мартін Каллен не зголосився відповідати зараз, попросивши дочекатися 10—11 грудня, коли на засіданні Виконкому УЄФА буде визначено остаточну кількість українських міст, що прийматимуть Євро-2012.

Щодо запитань на тему чи не хоче Польща отримати фінальний матч Євро-2012, то президент ФФУ Григорій Суркіс пожартував: чи не є їхні автори "засланими козачками" з Польщі. Мартін Каллен же зазначив, що його колеги з УЄФА ходом реконструкції НСК "Олімпійський" поки що задоволені. Мовляв, проект ризикований, але на сьогодні прогрес є. "Наступні сім-вісім місяців покажуть", — сказав Каллен. І додав: якщо за вимогами щодо аеропортів, готелів Київ відповідатиме потрібному рівню, то фінал відбудеться саме в Києві.

Чи задоволений директор Євро-2012 підготовкою до чемпіонату Європи загалом? Поки що Мартін Каллен задоволений підготовкою усіх чотирьох міст, однак, за його ж словами, все може змінитися. У свою чергу, президент ФФУ Григорій Суркіс наголосив на тому, що 30 листопада на виконкомі УЄФА буде відстоювати паритет з Польщею щодо приймаючих міст — чотири на чотири.

Лубківський: запитання щодо пісень — непрофесійні

Під час брифінгу прозвучало запитання щодо того, що на відкриття футбольних арен в Україні не запрошують жодного польського співака чи гурту. Мовляв, готуємося до Євро разом, а співаємо окремо. Керівник оргкомітету в Україні Маркіян Лубківський назвав це запитання непрофесійним.

Місцевим органам влади — подяка

Президент ФФУ також віддав належне великим зусиллям, що їх докладають органи центральної та місцевої влади задля реалізації проекту Євро-2012. "Світова фінансова криза ще більше ускладнює наше завдання, одначе українська влада робить все можливе й неможливе, щоб виконати взяті перед Європейським футбольним союзом зобов'язання", — резюмував Григорій Суркіс.

Олексій КОМАРОВСЬКИЙ.

Отакої!

ДОПІНГ-КОНТРОЛЬ ОБОЛОНЦІВ

Учора кілька футболістів столичної "Оболоні" прибули в Будинок футболу для проходження процедури допінг-контролю. Як пояснили гравці, приблизно півкоманди викликали до Федерації футболу України, оскільки після матчу із запорізьким "Металургом" гравців запідозрили у вживанні допінгу.

— Ми пройшли суворий контроль, у нас перевіряли вени, — розповів один із футболістів "Оболоні". Також стало відомо, зі слів оболонців, що їм нагадали про сувору заборону вживати допінг.

Проходила ця процедура, за словами пивоварів, за рекомендацією КДК ФФУ. За неофіційною інформацією, ініціатором перевірки стало "Динамо".

У бесіді з нами перший віце-президент "Оболоні" Олександр Алімов повідомив, що на засідання КДК ФФУ, яке проходило вчора, було викликано кілька футболістів "Оболоні", і пов'язано це з матчем останнього туру проти "Металурга".

Гравці "Оболоні" з цього приводу пожартували: "Динамо" боїться, що ми в нього чемпіонство відберемо".

Тим часом, станом на вчора ще не було відомо, чи відбудеться матч "Динамо" — "Оболонь" згідно з календарем, чи буде перенесений на грудень.

Олексій КОМАРОВСЬКИЙ.

Точка зору

ПОЗБУВАЄМОСЯ «ДЕФІЦИТУ»

І знову в епіцентрі уваги українського любителя футболу Олександр Алієв. з київського "Динамо", який вчергове "викинув коника". Цього разу — давши інтерв'ю на відкритому тренуванні національної збірної. Головним його лейтмотивом стала не майбутня зустріч із Англією, а ситуація з півзахисником у клубі. Конкретніше — його непотрапляння до основного складу команди.

Сашко висловився з цього приводу в дуже жорсткій формі. Ось основні тези зі згаданого інтерв'ю: "Сидіти на лаві запасних я не буду", чому не граю — мені невідомо", "я поставив запитання, чому мене навіть не взяли до Барселони, та відповіді на нього не отримав", "мені взагалі нічого не пояснюють". Оприлюднений восьмим номером киян месидж однозначний. Давайте спробуємо зрозуміти причини його появи й майбутні наслідки.

Сумнівність перспектив постійної участі Алієва в стартовому складі команди сформувалася з трьох етапів. Перший — це травма Олександра в першому ж офіційному матчі сезону за Суперкубок. Другий — тактична схема Газзаєва, що передбачає присутність на полі лише трьох півоборонців, причому всі — центральні, де двоє — захисного типу. Третій (очевидно, найголовніший) — "повернення короля" Андрія Шевченка. Пам'ятаєте, "УФ" писав із приводу нового пришестя уродженця Двірківщини в Київ, що в зв'язку з ним один гравець основи "Динамо" звідти випаде. Судячи з усього, оцією "слабкою ланкою" й став улюбленець Юрія Павловича Сьоміна.

Поміркуємо. На місці атакувального півзахисника в Газзаєва зараз у фаворитах Мілош Нінкович — футболіст не такий технічний, як Алієв, проте функціональніший, працездатний і з набагато "легшим" характером. Серб виходить у старті практично всі три місяці, тобто з початку поточного сезону, котрий для "Динамо" є допоки успішним. То навіщо Валерієві Георгійовичу ламати схему, награючи іншого гравця?

У будь-якому випадку, зараз хочеться вже вкотре використати банальну фразу: "Ми ж попереджали". Справа в тому, що Олександр Алієв — це, даруйте, вже проблема. Треба бути людиною винятково інфантильною, щоби вірити чиїмось запевнянням, що він "виправиться", "подорослішає", "порозумнішає". Нічого подібного: періодичні спалахи "рецесії" траплятимуться в нього завжди...

Тепер про перспективи. Найчастіше новим місцем роботи Сашка називають московський "Локомотив", де його з широкими обіймами чекає Сьомін. Там "пригнобленому" динамівцеві гарантована любов, довіра й повага наставника.

Втім, ситуація з Алієвим має, принаймні, один позитивний аспект. Людям, пов'язаним із вітчизняною футбольною журналістикою, відомий крутий норов (і то дуже м'яко сказано!) керманича "Динамо" І.Суркіса. Відтак дивує й захоплює те, що в столичному ФК на сьогодні є бодай одна людина, котра здатна говорити дуже неприємні для слуху Ігоря Михайловича речі, знаючи при цьому, що за це буде жорстока розплата. Це, друзі, свідчення сильної особистості. Такі завше були в дефіциті.

Володимир БАНЯС.

Відверто

Юрій КОВАЛЬ:

СЕЛЕКЦІЯ — ПРОЦЕС НЕ ШВИДКИЙ

У чемпіонаті України настала пауза, пов'язана з відбірковими матчами національних збірних на чемпіонат світу-2010. Проте команди прем'єр-ліги продовжують готуватися до ігор чемпіонату. Не є винятком і луганська "Зоря". Головний тренер команди Юрій Коваль розповів офіційному сайту про плани колективу на найближчий час, а також про травмованих на сьогодні гравців.

— У чемпіонаті виникла пауза. Чим її заповнить команда?

— Перше завдання — визначити дійсний функціональний стан футболістів. Пройдемо коротке тестування. Проте все одно відразу серйозно змінити функціональний стан складно. Є епізоди неузгодженості в діях гравців, особливо в лінії атаки. Всі ці питання й вирішуватимемо. Можливо, зіграємо контрольну гру.

— Суперник вже визначений?

— Тут є складнощі. Кудись далеко їхати немає сенсу, а грати з командою нижче рангом теж не хочеться. Тому, якщо ми не знайдемо спаринг-партнера у прем'єр-лізі, то зіграємо двосторонку з нашим дублем. Швидше за все, це буде одинадцятого жовтня.

— Розкажіть про стан здоров'я травмованих футболістів?

— Милька прооперували, його тиждень не буде. Потім йому необхідно буде зняти пластину, на це теж піде час. Храмцов так само вибув на тривалий термін. У нього проблеми з колінним суглобом. Найближчим часом ми навряд чи зможемо на нього розраховувати. Коллінза ми теж не скоро не побачимо.

— Найближчим часом хтось поповнить команду?

— На жаль, це не швидкий процес. Зараз йде селекція. Потрібно ознайомитися з даними потенційних новачків, а потім вже визначатися. Але те, що гравці потрібні, це однозначно.

— Команда тренуватиметься в Луганську?

— Ми варіюватимемо у Луганську і в Щасті (на тренувальній базі). На базі зараз нормальний стан поля, а в Луганську є тренажерний зал і басейн. Є чим урізноманітнити тренувальний процес.

ДИНАМО

Захисник Андрій Несмачний півтора місяця провів поза футболом. У матчі з полтавською "Ворсклою", блокуючи удар суперника, динамівець отримав ушкодження бічної зв'язки коліна. Зараз проблеми зі здоров'ям у Андрія позаду — днями він повертається до загальної групи.

— До матчу з "Оболонню" я буду готуватися нарівні з усіма, — розповів Несмачний. — Зараз нам дали кілька днів вихідних, а коли команда збереться в п'ятницю, розпочну повноцінне тренування. Термін відновлення після подібних травм — від чотирьох до шести тижнів. Пройшов відновлювальні процедури, комплекс фізіотерапії, а потім працював із клубним реабілітологом та лікарями. Вони призначали мені певні вправи, щоб підтримувати тонус м'язів і загальнофізичний стан. Тепер, сподіваюся, проблеми позаду. Тож готовий допомогти "Динамо" як у чемпіонаті України, так і в Лізі чемпіонів.

А в понеділок шістнадцять гравців "Динамо" вирушили до розташування своїх національних збірних. На багатьох із них очікують вирішальні матчі кваліфікації Кубка світу-2010. Решта динамівців отримала від тренерського штабу чотири дні вихідних і розпочнуть тренування в п'ятницю, 9 жовтня. З таборів національних збірних футболісти повернуться до Києва 15 жовтня і, пройшовши відновлювальні процедури, наступного дня проведуть тренування, яке передуватиме грі з "Оболонню".

Юрій ГРОМОВ.

КАРПАТИ

Під час перерви матчу "Карпати" — "Закарпаття" глядачі, які прийшли на стадіон "Україна", стали свідками унікального проекту на теренах Західної України. ФК "Карпати", в особі спортивного директора клубу Степана Юрчишина та ветеранів команди, привітав юних футболістів, тренерів і представників шкіл Львівщини та вручив їм повні комплекти футбольного екіпірування.

Степан Юрчишин «на роздачі».

Подарунки — **580 комплектів форми та 270 футбольних м'ячів** — з рук легендарних Степана Юрчишина (*на фото*), Ігоря Кульчицького, Ростислава Поточняка, Володимира Данилюка отримали юні футболісти 18 спортивних і середніх шкіл Львівської області. Тож додому з подарунками повернулися учні ДЮСШ міст Броди, Городка, Дрогобича, Нового Роздола, Жидачева, Жовкви, Золочева, Мостиськи, Радехова, Трускавця, Сколе, Стрия, Червонограда, Керниці, обласної ДЮСШ та львівська СДЮШОР-4.

Зауважимо, що ФК "Карпати" уклав угоди з вищеназваними школами про співпрацю й має першочергове право підписання контрактів з найталановитішими учнями шкіл перелічених навчальних закладів. Цей проект є логічним продовженням розвитку футболу в регіоні, аби найкращі вихованці місцевого футболу з честю захищали кольори провідного клубу Західної України.

Юрій НАЗАРКЕВИЧ.

ШАХТАР

Після матчу з дніпропетровським "Дніпром" Мирча Луческу надав футболістам, не задіяним у своїх національних збірних, три дні відпочинку. Гравці, що повернулися в Донецьк, зберуться на базі "Кірша" в четвер, 8 жовтня, щоб відновити тренувальний процес. На час двотижневої паузи в чемпіонаті тренерський штаб "Шахтаря" не планує проведення товариських матчів. Власне, це практично неможливо. Дуже багато гравців донецького клубу запрошені в свої національні команди. Зокрема, в збірні вирушили майже всі гравці захисної лінії.

ЗАКАРПАТТЯ

Наразі головний тренер команди Ігор Гамула зробив паузу в тренуваннях — на заміській клубній базі в Сторожниці ужгородці зібралися вчора (7 жовтня). За розрахунками тренерського штабу, десяти днів повинно вистачити, аби підготувати підопічних фізично та, що головніше, психологічно.

Молодіжні команди

6 ТУР

Карпати — Оболонь — 3:0
Закарпаття — Арсенал — 1:2
Кривбас — Іллічівець — 2:0
Чорноморець — Дніпро — 1:1
Таврія — Ворскла — 3:3
Металург Зп — Металіст — 1:2
Шахтар — Зоря — 4:2
Динамо — Металург Д — 3:1

7 ТУР

Оболонь — Закарпаття — 2:0
Іллічівець — Чорноморець — 0:3
Зоря — Металург Зп — 3:1
Дніпро — Карпати — 2:4
Металург Д — Таврія — 2:1
Арсенал — Шахтар — 0:3
Ворскла — Кривбас — 2:1
Металіст — Динамо — 2:2

8 ТУР

Динамо — Зоря — 4:0
Кривбас — Металург Д — 0:1
Закарпаття — Дніпро — 0:3
Металург Зп — Арсенал — 1:2
Іллічівець — Ворскла — 2:0
Таврія — Металіст — 1:2
Чорноморець — Карпати — 1:3
Шахтар — Оболонь — 4:0

9 ТУР

Металург Д — Іллічівець — 2:1
Зоря — Таврія — 3:0
Металіст — Кривбас — 1:0
Оболонь — Металург Зп — 1:3
Арсенал — Динамо — 1:2
Ворскла — Чорноморець — 2:0
Дніпро — Шахтар — 1:2
Карпати — Закарпаття — 4:0

СТАНОВИЩЕ КОМАНД

	І	В	Н	П	М	О
1. Карпати	9	9	0	0	26-5	27
2. Шахтар	9	7	2	0	35-11	23
3. Чорноморець	9	6	1	2	21-13	19
4. Динамо	9	6	1	2	20-12	19
5. Металіст	9	5	2	2	16-15	17
6. Зоря	9	5	0	4	16-12	15
7. Ворскла	9	4	2	3	16-12	14
8. Дніпро	9	4	1	4	19-14	13
9. Металург Зп	9	4	1	4	15-14	13
10. Металург Д	9	4	1	4	13-19	13
11. Іллічівець	9	3	0	6	14-18	9
12. Оболонь	9	3	0	6	11-20	9
13. Кривбас	9	2	1	6	8-16	7
14. Арсенал	9	2	0	7	7-21	6
15. Таврія	9	1	1	7	10-24	4
16. Закарпаття	9	0	1	8	6-27	1

Найвлучніші

	І	Г (п)
Єгор Картушов ("Шахтар")	9	6 (1)
Олександр Якименко ("Чорноморець")	6	5
Євген Коноплянка ("Дніпро")	7	5 (2)
Артем Громов ("Ворскла")	8	5
Максим Ілюк ("Шахтар")	9	5
Ігор Сікорський ("Зоря")	9	5
Ярослав Куцяба ("Карпати")		5 (2)

Дискваліфіковані

Сергій Костюков ("Кривбас")
Максим Гавриленко ("Чорноморець")
Артем Громов ("Ворскла")

Нафтовик-Укрнафта

Сергій ШЕВЧЕНКО: УСЕ ЗАЛЕЖАТИМЕ ВІД КЕРІВНИЦТВА

У цьому чемпіонаті лихоманить один з найміцніших у фінансовому плані клуб "Нафтовик-Укрнафта" (назва говорить за себе). В останніх семи матчах команда з Охтирки здобула лише чотири пункти. Про останні невдачі "Нафтовика" ми поговорили з головним тренером команди Сергієм Васильовичем Шевченком.

— Після досить пристойного старту команда посипалась, чому?

— Я так не вважаю. Якщо брати до уваги лише результати, то так, але, як на мене, за змістом гри ми не поступалися ні "Геліосу", ні "Кримтеплиці", ні Севастополю, ні багатьом іншим командам. Єдиним провальним матчем була поразка від алчевської "Сталі".

— Розкажіть, будь ласка, про ситуацію в команді, насамперед психологічну?

— Розумієте, після п'яти поразок ми, справді, були в психологічній ямі. Зараз до команди прийшли нові футболісти, ми змінюємо тактику... Сподіваємося на краще, не все ж одразу.

— Після п'яти поразок поспіль керівництво клубу не натякало вам на двері?

— Ви ж розумієте, коли програєш, завжди говорять погане. Я на це не зважаю, ми працюємо, хочемо зробити таку команду, яка була два роки тому.

— Чи під силу невеличкому містечку боротися за прем'єр-лігу?

— Зараз, звичайно, ні, я ж не бог, а вони не зидани і дельп'єри. Ще раз повторюю: треба створювати боєздатний колектив.

— Очевидно, що вашій команді необхідний, перш за все, забивний форвард. Були розмови з керівництвом на цю тему?

— Ні, але, очевидно, треба проводити селекційну роботу, підсилювати деякі позиції. На це потрібні гроші. Від тих цілей, які поставить президент, ми й будемо відштовхуватись, а я свято виконуватиму свій професійний обов'язок.

— Після матчу з "Десною" ви сказали, що в плані самовіддачі, дисципліни, не маєте претензій до гравців, а от із майстерністю — гірше. Але ж ваше завдання полягає в тому, щоб поставити гру, а не вчити грати 25-річних футболістів...

— Справа в тому , що їх для початку треба навчити „вмирати" за результат на полі, саме це показав матч із "Десною". Звичайно, всі хочуть перемог, але для нас кожне очко на вагу золота. Гра є — результат буде, найголовніше, щоб футболісти повністю віддавались грі.

— Перемога й нічия в останніх двох матчах — це результат покращення командної гри чи, все-таки, низький рівень суперників?

— Ми працюємо над собою, розбираємо помилки для того, щоб у команди було завтра, тому що сьогодні вже втрачене. А яка різниця, хто суперник? Головне — очки!

— Чи можна вважати матч з "Енергетиком" вирішальним у плані: боротиметься команда за виживання чи, все-таки, підніметься в середину турнірної таблиці?

— На це запитання я не можу однозначно відповісти, адже ще більш ніж півсезону попереду, може трапитись, що завгодно. Але ми налаштовуємо футболістів на кожний матч, як на останній, інакше, навіщо виходити на поле? Якщо хтось так не думає, то в нашому колективі йому не місце.

— Сергію Васильовичу, як ви розцінюєте шанси національної збірної на поїздку в ПАР у відсотковому співвідношенні?

— Я не прогнозист, я вірю в нашу команду. Це футбол. Якщо хлопці постараються, то переможуть. Суперник непростий — я думаю, це всім зрозуміло. Навіть гарантувавши собі перше місце, англійці вийдуть перемагати. Та все ж, я вірю в силу нашої команди і в те, що вона переможе!

Василь МАТІЙЧУК.

Волинь

Ассуман БАМБА: ХОЧУ ДОПОМОГТИ КОМАНДІ ПІДВИЩИТИСЯ В КЛАСІ

Колоритний новачок "Волині" Ассуман Бамба за кілька проведених матчів відзначився доволі надійною грою в центрі півзахисту луцького клубу. Тому на черговому тренуванні команди ми вирішили ближче познайомитися з цим перспективним західноафриканським гравцем.

— Бамбо, розкажи трішки про себе. Як починався твій футбольний шлях?

— Я народився й виріс у найбільшому місті Кот д'Івуару — Абіджані. Саме там і розпочав грати в футбол: спочатку з друзями на вулиці, згодом — за місцеві команди. Потім доля завела мене до Тунісу, де я два роки виступав за команду міста Монастір. Потім потрапив до Об'єднаних Арабських Еміратів, де пограв приблизно рік. Ще рік я був у Саудівській Аравії, а потім знову переїхав грати до Тунісу.

— А як ти потрапив до "Волині"?

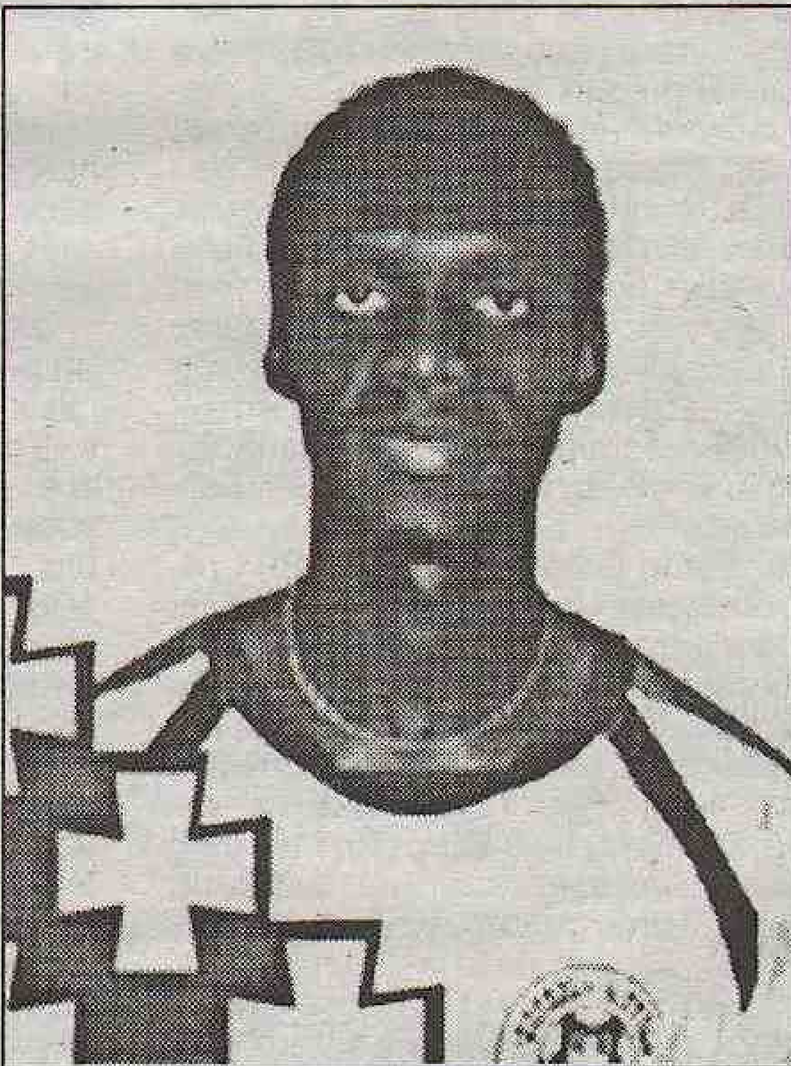
— Виступаючи за клуб "Олімпік" (Бежа), я серйозно замислювався щодо власного ігрового прогресу: виникла потреба змінити оточення й підшукати кращий клуб, де б я мав певні перспективи для розвитку, для вдосконалення своєї майстерності. Саме тоді й надійшла пропозиція продовжити ігрову кар'єру в далекій і невідомій ще мені країні на Сході Європи, а саме — у команді "Волинь" із міста Луцька. Я зібрав всю необхідну інформацію про Україну, про місто, його футбольний клуб та, зваживши всі "за" і "проти", погодився на переїзд. Тим більше, що в разі виходу до прем'єр-ліги в мене та інших гравців відкриються нові перспективи для зростання.

— І як тобі грається в Україні?

— Спочатку, звичайно, було трохи важкувато: тут багато фізичної роботи на полі, багато контактного футболу. Відповідно, часто трапляються травми й ушкодження. У плані техніки я почуваюся доволі впевнено, а от фізичні кондиції та витривалість треба ще трохи підтягти.

— Бамбо, що можеш сказати про тренерів, команду та вболівальників "Волині"?

— Тільки хороші слова. Головний тренер завжди вимагає від нас швидше рухатись, більше атакувати й пресингувати. Одразу видно, що це амбіційна й цілеспрямована людина. Також помітний професіоналізм інших тренерів: тренування в команди доволі різноманітні й насичені. Взагалі, колектив мені подобається: в нас багато хороших і технічних гравців, яким цілком до снаги вийти до вищого дивізіону. Фанати в Луцьку теж чудові: протягом усього матчу підтримують нас і заохочують йти вперед, демонструвати кращий футбол.

— А як щодо нашої зими? Не боїшся морозів?

— Відверто кажучи, трішки страшнувато, адже мені ще не доводилось тренуватися й грати в таких умовах. Але, думаю, що все буде гаразд.

— Які в тебе плани на майбутнє?

— Зараз повністю сконцентрований на успішних виступах за "Волинь" — хочу допомогти команді вийти до прем'єр-ліги. А вже потім, якщо пощастить, спробую привернути до себе увагу більш сильних клубів з України, Росії чи Європи — звичайно, якщо керівництво клубу буде не проти.

Микола ГАВРИЛЮК.

Грають юні

СВЯТО ФУТБОЛУ В БАРИШІВЦІ

На стадіоні "Прогрес" у Баришівці, що на Київщині, відбулося урочисте закриття Всеукраїнського футбольного фестивалю сільських школярів "Даруймо радість дітям!" Його проводить Міністерство аграрної політики України разом із спорттовариством "Колос" за підтримки Федерації футболу України.

Свято пройшло при заповнених трибунах, на футбольному майданчику та бігових доріжках — сотні юних атлетів, художні колективи. Серед почесних гостей — перший віцепрезидент ФФУ Олександр Бандурко, представники Міносвіти, Національного Олімпійського комітету України, чемпіони й призери Олімпійських ігор, чемпіонатів світу та Європи, прославлені ветерани. Під час урочистого вшанування переможців і призерів представники національної федерації вручили командам комплекти форми, м'ячі, книги, кубки, медалі, вимпели, дипломи й грамоти.

Спеціальними призами та подарунками відзначені також найкращі обласні організації "Колоса". Цього разу лауреатами стали хмельницький, полтавський та рівненський осередки. До речі, наступного року сільське спорттовариство святкуватиме 60-річний ювілей, найкращим подарунком до якого стане не лише збережена, але й збільшена спортивна інфраструктура, ДЮСШ, і те, що сільські діти забезпечені інвентарем та формою.

КЛУБ ШАНУВАЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО ФУТБОЛУ

Автор-упорядник – Анатолій Коломієць № 31 **Під редагуванням Володимира Баняса**

РОЗДУМИ ЩОДО ДАТИ НАРОДЖЕННЯ ФУТБОЛУ УКРАЇНИ

Вважаємо, що повернення до цієї теми доцільне, і що частіше шанувальники футболу України обговорюватимуть її та розмірковуватимуть з цього приводу, побільше користі буде, бо будь-яке зациклення й остаточні висновки на майбутнє шкодять не тільки історії футболу країни, а й залишають невизначеними суперечки між знавцями цієї історії. Не будемо приховувати — більшість зацікавлених і небайдужих у зясуванні істини зараз чітко поділена на два табори. Одні (здебільшого мешканці західних областей) впевненні, що футбол України народився у Львові, і підтверджують це документально. Інші (переважно мешканці східних та південних областей) не погоджуються з цими документами і вважають батьківщиною футболу України тільки Одесу, але документально це підтвердити чомусь не бажають чи не можуть.

Про дату народження футболу України у Львові — 14 липня 1894 року — написано в багатьох хороших книжках, які видані там же. Та й центральні, київські, засоби масової інформації підтримують це твердження, керуючись висновками провідних фахівців футболу і рішенням щодо цього Федерації футболу України. Але досить значна частина, майже половина, якщо не більше, — знавців футболу України залишилася невдоволеною таким рішенням вищих футбольних органів і самотужки окремо один від одного, на жаль, без будь якого документального підтвердження, постійно розповсюджує інші погляди, а інколи навіть усіма можливими засобами висловлює свою думку щодо цього. Ніхто, звичайно, не заперечує проти можливості окремих думок кожного громадянина, але все ж потрібно якось зблизити ці погляди, і чим скоріше, тим краще. Потрібно знайти такий необхідний консенсус, який примирить усіх. Але "супротивники" чудово розуміють, що це може статися тільки тоді, коли будуть знайдені та винесені на розсуд усіх шанувальників футболу нові документи щодо футболу в Одесі або буде визначено однозначно, що їх не існує.

На жаль, усі заходи, вжиті одеськими функціонерами, ветеранами та меценатами футболу, з якими є змога ознайомитися на сайтах інтернету, ні до чого не призвели. Це свідчить тільки про одне — в Одесі немає справжніх, зацікавлених фахівців футболу, які занурились би у бібліотеки й архіви Одеси, Києва, а може, й Москви, та хоч щось переглянули й перечитали. Усі по вуха у бізнесі, а для душі ніхто й хвилини, виявляється, не змарнує на справу футболу, який, б'ючи себе у груди, усі в Одесі так люблять. Прикро, але це так. Тому, напевно, потрібно допомогти "неспроможним" одеситам. Якщо хоч хтось із шанувальників футболу з інших міст вже має якісь конкретні документи, хоча б виписки з газет до 1910 року, або ж інформацію найближчих після нього років, то ми залюбки в повному обсязі їх друкуватимемо в нашому "Клубі". Дуже хотілося, щоб хоча б хтось розпочав цю справу.

А тепер звернемося до того, що ми вже маємо. Повідомимо, по-перше, читачів, що насправді ми майже не маємо нічого, крім тієї інформації, яка наведена в щорічнику ***"Всероссийский футбольный союз за 1912 год"***, виданому в Москві 1913 року на 226 сторінках з чудовими ілюстраціями. І щоб не було ніяких пересудів і посилань на цей довідник, а це справді офіційний документ, наведемо повний текст того, що там надруковано про перші кроки футболу в Одесі:

"Футболъ в Одессе, как и в большинстве другихъ местностей, был введенъ англичанами.

Около 40 лет тому назадъ (це не раніше 1973 року. — ***Прим. автора***) ***Керченская Индо-Европейская Контора Телеграфа была перенесена въ Одессу; благодаря этому местная английская колонія значительно увеличилась и могла организовать спортивный клубъ*** (таким чином, це схоже на 1878 рік, але конкретно рік не вказано. — ***Прим. автора***).

Таковой былъ учрежденъ под названіемъ "Одесскій Британскій Атлетическій Клубъ" (О.Б.А.К.).

Долгое время О.Б.А.К. был единственнымъ футбольнымъ, чисто-английскимъ клубомъ, который устраивалъ матчи съ командами англійскихъ судовъ, посещавшихъ портъ. Ежегодно клубъ игралъ матчъ с Галацомъ (Румынія).

Въ 1899 году появились первые русскіе игроки: Піотровскій, Крыжановскій и, теперь известный авіатор, Уточкинъ.

Въ теченіе 6-7 лет они были единственными русскими игроками Одессы.

Г-нъ Піотровскій и теперь еще играетъ въ О.Б.А.К.

Крыжановскій — одинъ изъ учредителей "Спортингъ-Клуба" — очень много содействовалъ развитію спорта вообще и футбола въ частности.

Большую услугу развитію футбола оказалъ преподаватель англійскаго языка въ гимназіи Юнгмейстера г. Питерсъ.

В 1907 году онъ обучилъ воспитанниковъ правиламъ игры, а администрація гимназіи вошла въ соглашеніе с О.Б.А.К., на площадке котораго и начали играть "Юнгмейстеровцы".

Игры гимназистовъ собирали много публики, преимущественно учащейся молодежи и послужили большимъ толчкомъ къ развитію футбола.

Одновременно организовался будущій "О.К.Ф.", (Одесскій Кружокъ Футболъ), иниціаторами котораго были несколько местныхъ любителей футбола, игравшихъ некоторое время за границей.

Осенью 1908 года организовался частный кружокъ изъ воспитанниковъ 3-ей гимназіи, изъ котораго образовался "Шереметевскій Кружокъ Спорта". Названіе это онъ получилъ по фамиліи подполковника 11-го сапернаго баталіона В.Шереметьева, бывшаго преподавателемъ гимнастики въ 3-ей гимназіи и взявшаго на себя организацію и ответственность за действія кружка.

Далее последовательно народились "Спортингъ-Клубъ" и позднее "Вега", "Индо", "Флорида", а также открыл футбольную секцію "Турнъферейнъ"..."

Тепер переглянемо ті видання, які побачили світ вже в наші роки. Найбільш цікавою й значною, вважаємо, є книжка відомого й шанованого всіма нашого статистика футболу з Маріуполя Олександра Бояренка ***"Пионеры футбола Юга России"***, видана 2005 року на 67 сторінках з ілюстраціями. По-перше, нам дуже припало до вподоби те, що він одразу своє звернення "До шанувальників футболу" завершує тим, що "не претендує на першість в наданні інформації" і вважає, що "прийшов, напевно, час звернути свої погляди статистикам" саме на цей період історії. На превеликий жаль, пише він, відсутність інформації дає привід деяким "вумникам" вважати, що потрібно б почекати, поки вона буде знайдена. "Ось хай і зроблять доповнення! А перевидати завжди можна. Було б що!". Дійсно прекрасні слова, краще й не скажеш.

А от щодо сумлінності деяких висновків у цій книжці є багато запитань:

1. Щодо незгоди автора з визначенням західноукраїнських земель "етнічними землями України", бо багато земель Донеччини та Луганщини потрібно тоді вважати "етнічними землями Війська Донського". На нашу думку, суперечки тут ні до чого, бо ми зараз мову ведемо про футбол на теренах сучасної України, тобто і в Галичині, і в Закарпатті, і в Криму, і на Донбасі. Така вже зараз наша Україна, а визнати, де чиї етнічні землі, то вже справа інших дослідників.

2. Щодо самого львівського матчу 1894 року і начебто якоїсь "підтасовки фактів", то є документи — три львівські газети про цей матч і тут вже нікуди не дітися. Те, що грали в ньому саме мешканці Львова, — це теж відомо. Щось подібне б знайти про матчі в Одесі. Так нема. Поки що. Ось росіяни знайшли у "Велосипедисте", №23 за вересень 1893 року щось про гру в шкіряний м'яч у грязюці панів спортсменів в білих костюмах і чомусь не вважають, що датою народження російського футболу є 1893 рік, а взяли за основу 1897 рік, коли була створена перша російська футбольна команда. То, може, й Україні доцільно все ж було датою народження вважати 1903 рік, коли у Львові де-факто був створений перший футбольний клуб "Слава"? Все одно немає інформації, що раніше десь була офіційно створена місцева футбольна команда. Але ж чого це нам зі своєї історії викидати 10 років? Адже навіть у ФІФА немає єдиного підходу початку відліку історії футболу в окремо взятій державі. Італійці, наприклад, вважають датою народження футболу Італії дату створення своєї футбольної федерації, то, може, й ми скотимося до 1910 року, коли нарешті офіційно відомо про створення першою саме Одеської Футбольної Ліги? Та й роком пізніше створені Футбольний Союз Галичини, Ліги у Києві та Харкові. Примиримо хоч таким чином разом усіх. Хай потішаться росіяни, що вони на 13 років попереду хохлів. Їм буде це приємно — і Блохін у них росіянин, і київське "Динамо" — російська команда, а тут ще й набагато раніше, ніж в Україні, в футбол у них заграли. Віддамо "старшому брату" усе — хай тільки нам газ дешево продає, бо помремо скоро, мабуть, з голоду — не буде на чому й сало засмажити або замерзнемо.

3. Вважати, що британські моряки та представники морського торговельного відомства Великобританії були підданими Російської імперії, тобто громадянами Росії — це вже щось із галузі фантастики. Справді, дехто з них довгий час працював в Одесі, але змінювати громадянство навіщо їм було? Може, й були такі випадки, але поодинокі, та щоб усі вони ще й були футболістами та грали в ОБАК — це, напевно, не так.

4. Немає жодного документального підтвердження що ОБАК було створено 1878 року. Це вже ***Б.Галинський*** проголосив на першій сторінці своєї книжки ***"Черноморцы"***, виданої аж 1969 року, а звідки він це узяв, не написав. Може, десь і знайшов щось, але де? Покажіть, будь ласка. І тоді будемо обговорювати ОБАК. А чому ж росіяни не вважають датою народження російського футболу саме 1878 рік? Це ж значно краще, ніж 1897 рік. Чи, може, вони знали, що через 100 років Україна від них відокремиться й стане самостійною? Та й взагалі, якщо вірити спогадам 60-х років, то сам же автор пише, що ветеран бердянського футболу М.В.Юхно (тоді йому було вже років 80, не менше) теж, до речі, як і Б.Галинський, заявив, що перший матч у Бердянську відбувся у вересні 1890 року. То, може, назвемо за спогадами ветерана батьківщиною футболу України — Бердянськ?

5. Автор пише, що ОБАК 1894 року збудував футбольний майданчик на Французькому бульварі. Звідки ця інформація щодо року спорудження майданчика? З газет тих часів чи журналів часів трохи пізніших? Хотілося б все ж таки знати. Чи, може, це теж спогади ветеранів 60-х. Тоді це було модно, Хрущов дозволив базікати, навіть "матч смерті" у Києві вигадали.

6. Щось те ж саме про організацію 1892 року в Одесі німецького спортклубу "Турн-Ферайн" та про створення легендарним Уточкіним 1899 року першої футбольної команди "руських". Може, це з мемуарів самого Уточкіна, але про них ми щось не чули.

7. Якось незрозуміло виглядає ще інформація про те, що 1 жовтня 1900 року відбувся матч в Києві між командами Олександрівської і 4-ої київської гімназій, а також, що це був перший матч, який провели за усіма правилами футболу. А це звідки? Тобто, ще чехи на заводі Гретера і Криванека не розпочали грати, а вже гімназисти Києва зіграли свій перший матч? От якби так, то футболу Києва вже потрібно було б давно святкувати своє сторіччя, а не чекати 2011 року. До речі, такий матч був, але 1 жовтня 1911 року — перший матч першого чемпіонату Києва (дата створення організованого футболу в Києві). Що це — помилка або підтасування фактів?

Ось така історія... Ну, що тут можна казати? По-перше, подякувати О. Бояренку за те, що він зібрав ці „факти", бо якби не він, то й мови про них не було б. Одесити тільки на словах завзяті вболівальники, а розібратися в історії свого ж футболу — штанці коротквуваті. А ще хочуть, щоб їхнє місто визнали батьківщиною футболу України. Дуже боїмося, що запевнити прискіпливого українського вболівальника їм не вдасться. Треба буде добренько попрацювати. Інакше їм ніколи не повірять. Може, хтось з інших міст допоможе одеситам?

І ще один цікавий факт щодо футболу в Одесі ми знайшли у чудовій книзі ***О.Двойнисюка*** і ***Б.Кутового*** ***"Футбольный Николаев"***, виданої 2008 року на 490 сторінках з багатьма прекрасними ілюстраціями й фотографіями. Він пише, що футбольний історик В.Лісовий знайшов у польській футбольній енциклопедії "Pilka nozna", виданій 1982 року, спогади львівського інженера Недзельського, який перебував деякий час у Одесі, де ***спостерігав за грою місцевих команд з англійськими моряками***, а при поверненні до Львова поділився враженнями від побаченого з земляками. Недзельський розповідав, що ***в Одесі навіть тренування місцевих футболістів відбувається набагато інтенсивніше й більш професійно***.

Однак саме про це було надруковано й у значно меншого розміру книжці львів'янина Євгена Попова "Львів 1894 — 1939 рр." лише на 48 сторінках з доданими на двох аркушах ілюстраціями, яка була видана Об'єднанням футбольних статистиків і істориків 1997 року в запланованій серії "Футбольна карта України" (на жаль, і об'єднання розпалося і, звичайно, продовження цієї серії книжок ніхто не побачив). Так от, в цій книжці в розділі "Сторінки історії" чітко вказано: ***"1892 — Інженер Нєдзєльський, перебуваючи в Одесі, ознайомився з футбольними новинками у виконанні англійських моряків. Чим, повернушись додому, поділився з колегами"***. Це схоже на цитату з якогось видання, але, на жаль, не вказано, з якого. Як бачите, у цій інформації немає жодного слова про мешканців Одеси, які грали у футбол, не кажучи вже про те, що ще й тренувалися.

Нам, звичайно, було дуже цікаво побачити сам текст публікації, тільки саме тої, звідки у цих книжках з'явилося таке дещо суперечливе твердження, щоб остаточно перевірити — де ж більш правдива інформація. На жаль, ми так ніде й не знайшли польської енциклопедії 1982 року, бо в цьому році вона не видавалася. Та все ж переглянули дуже значні за розмірами польські видання: Й.Галіша "Pilka nozna w Polske" (том 1, 1981 р., 264 стор.) і "Polska pilka nozna" (1986 р., 996 стор.). І дійсно, в першій з цих книг ми знайшли те, про що йде мова. Наведемо ці рядки саме польською мовою: ***"...Clonek Sokola inz. Niedzielski, ktory w roku 1892 przebywal w Odessie, gdzie zetknal sie z pilka nozna, obserwowal sposob gry przebywajacych tam marynarzy angielskich, a po powrocie do Lwowa przekazal chlopcom najnowsze zasady tej gry"***. Навіть з першого погляду на цей текст оригіналу будь-кому буде зрозуміло, що точніше переклав його з польської саме львів'янин Є.Попов.

Ось де "підробка фактів". Як бачите, з маленького речення іншою мовою при нагоді можна зробити й мешканців Одеси граючими у футбол вже 1892 року і, що найголовніше, начебто мимоволі підкреслити, що самі ж львів'яни це бачили, а ще хочуть бути першими, залишивши позаду одеситів. А може, це такий одеський гумор, а ми, дурні, його не розуміємо. Пробачте, але ми все чудово розуміємо, і нас на полові не проведеш. Десять разів перевіримо, де брехня, а де правда!

НАШІ ЗНАХІДКИ

Завдяки книжці В.Стріхи "Украинский футбол: Западная Украина, диаспора, легионеры" (2004 р., 260 стор.), ми знайшли нові, до цього часу неопрацьовані нами матеріали щодо українських футболістів, які після війни залишили Львів та опинилися в інших країнах світу, а вже там мали значні досягнення у футболі. Ці досягнення, звичайно, теж потребують розгляду при визначенні рейтингу цих гравців.

По-перше, це відомий нападник ***Адам Волянин*** — уродженець Львова та вихованець львівського футболу, який до війни грав у львівській "Погоні", "Спартаку" та "Динамо", а також у московському "Спартаку" (1940-41 рр.). Після війни він переїхав до Англії, де 1945 року грав за ФК „Блекпул", а потім — до США, де 1953 року був володарем Кубка США у складі команди "Поліш Уайт Іглу" з Чикаго, та в 1950 — 1964 роках входив до складу збірної США, навіть зіграв один матч у фінальній частині чемпіонату світу 1950 року зі збірною Іспанії. Вже 1976 року він був включений до "Залу слави футболу США". Це щонайменше 36 балів до нашого рейтингу і 69 місце серед 100 найкращих, визначених до 1960 року.

По-друге, це зовсім не відомий нам півзахисник ***Зенон Снилик*** — уродженець Рогатинського району Станіславівської округи (нині — Івано-Франківська обл.), який мешкав після війни теж у США, а з 1949 року грав в українських командах Канади та США, а в 1956 — 1964 роках за збірну США провів п'ять матчів. Він грав і в олімпійській збірній США у 1956 — 1966 роках (13 матчів), був учасником Олімпійських ігор 1956 року (1 матч). На жаль, нам не відомо, чи грав він у футбол на Львівщині і, можливо, він — вихованець вже футболу української діаспори США. Якщо стане відомо, що він — вихованець західноукраїнського футболу, то навіть без врахування його товариських матчів за олімпійську збірну США та дев'яти матчів на Панамериканських іграх 1959 і 1963 років, його рейтинг дорівнюватиме 40 балам, а це не нижче 65-го місця серед 100 найкращих, визначених до 1960 року.

Українського походження були ще двоє гравців клубів української діаспори в Північній Америці: ***Мирон Береза*** — 2 матчі 1957 року за збірну Канади та ***Д.Стахровський*** — грав у олімпійській збірній США 1959 — 1960 років. Але, на жаль, вони не були вихованцями футболу на теренах саме України, та й їх досягнення не такі вже й значні. Але, безумовно, ми й цих українських футболістів не можемо оминути при складанні енциклопедії українського футболу в повному обсязі.

ЩОЙНО ДРУКОМ

Нещодавно відомий львівський футбольний історик ***Олександр Паук*** випустив чудову книгу, присвячену перемозі "Карпат" в Кубку СРСР. Назва книги — ***"Під звуки "Черемшини"***. 130 сторінок тексту, багато гарних і раритетних фото (окремі з них — кольорові), цікаві статистичні викладки — ось що ви знайдете, ознайомившись із цим виданням. Охочі придбати книгу можуть звернутися до її автора за т/ф 8-067-314-47-28, або написавши йому за адресою: 79060, м. Львів, п/с 2631.

КАТАЛОГ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ З ФУТБОЛУ УКРАЇНИ

(Продовження. Початок див. "УФ" №№124, 132, 136, 140, 144 за 27.08; 10, 17, 24, 31.09.2009 р.)

Продовжимо інформувати шанувальників футболу України щодо друкованих видань з футболу. Сьогодні ми наведемо каталог таких видань, які побачили світло на теренах сучасної України в період з 1970 р. по 1976 р. включно.

3. Друковані видання за часів 1970-1976 рр.

Книги:

25. Соломонко В.В. ***Новобранцям футболу.*** Київ. "Здоров'я". 1970 р., тир. 15 000, 100 стор. з іл., (ф. 13x20), укр.м. (методичний посібник для дітей).

26. Михайлов М.І. ***Повесть о чемпионе.*** Москва. "ФиС". 1970 р., тир. 50 000, 158 стор., (ф. 13x16), рос.м. (про футбольну команду київського "Динамо").

27, 28. ***22 і футбольний м'яч.*** Смішні малюнки. Київ. "Мистецтво". 1971 р. Упор. Я.Горештейн, тир. 30 000 і 20 000, 144 стор. з іл., (ф. 12x19), укр.м. і рос.м.

29. Галинський Л.Р. ***Не сотвори себе кумира*** (Спорт и личность). Москва. "Молодая гвардия". 1971 р., тир. 75 000, 288 стор., (ф. 13x16), рос.м. (роздуми українського журналіста про футбол і його оточення).

30. Щегоцький К.В. ***У грі та поза грою.*** Спогади футболіста. Київ. "Здоров'я". 1972 р., тир. 30 000, 152 стор., (ф. 13x16), укр.м. (мемуари відомого футболіста і тренера).

31. Романенко С.Д. ***Тренировка футболистов в подготовительный период.*** Дніпропетровськ. 1972 р., рос.м. (методика футболу).

32. Гальперін Ф.Я. ***Пригоди шкіряного м'яча.*** Оповідання про футбол і футболістів. Київ. "Веселка". 1972 р., тир. 30 000, 120 стор. з іл., (ф. 17x22), укр.м. (історія футболу для дітей).

33. ***Футбол.*** Правила змагань. Київ. "Здоров'я". 1973 р., тир. 14 000, 56 стор., (ф. 11x17), укр.м. (правила гри).

34. ***Кубок полный надежд.*** Київ. "Здоров'я". 1975 р. Упор. О.Черкаський, тир. 65 000, 96 стор. з іл., (ф. 13x17), рос.м. (повна інформація про перемогу "Динамо" Київ у Кубку кубків).

35. Михайлов М.І. ***"Динамо" Киев*** (Б-чка футбольного болельщика). Москва. "ФиС". 1975 р., тир. 230 000, 128 стор., (ф. 12x16), рос.м. (статистичний довідник).

36. Келлер В.С., Соломонко В.В. ***Індивідуальне тренування футболіста.*** Київ. "Здоров'я". 1975 р., тир. 7 500, 80 стор. з іл., (ф. 13x20), укр.м. (методика футболу).

37. Аркадьєв Д.А. ***Два сезона.*** Рассказ спортивного журналиста. Київ. "Молодь". 1976 р., тир. 50 000, 96 стор., (ф. 13x20), рос.м. ("Динамо" Київ у 1974 і 1975 роках).

38, 39. ***"Динамо" Киев*** (фотоальбом). Київ. "Мистецтво". 1976 і 1977 рр. Текст Ф.Остапченко, тир. 20 000, 144 стор. з іл., (ф. 22x22), рос.м. і укр.м. (до 50-річчя "Динамо" Київ).

Допоміжні видання:

25. ***Футболисты, тренеры, судьи.*** Все о футболе. Москва. "ФиС". 1970 р. Упор. О.Соскін, тир. 50 000, 112 стор., (ф. 13x20), рос.м. (інформація про кращих в світі).

26. Левін М.Є., Сашенков Є.П. ***Футбол в филателии.*** Москва. "Связь". 1970 р., тир. 40 000, 136 стор. з іл., (ф. 15x20), рос.м. (розповідь про філателістичні видання в світі).

27. Єсенін К.С. ***Футбол: рекорды, парадоксы, трагедии, сенсации.*** 2-ге вид. Москва. "Молодая гвардия". 1970 р., тир. 100 000, 208 стор. з іл., (ф.16x12), рос.м. (все про статистику футболу).

28. Кулжинський І.П.. ***Словарь любителя футбола.*** 2-ге вид. випр. і доп. Ростов-на-Дону. "Молот". 1970 р., тир. 160 000, 240 стор. з іл., (ф.13x20), рос.м. (енциклопедія футболу).

29. ***70 футбольных лет.*** Футбол в Петербурге, Петрограде, Ленинграде. Ленінград. "Лениздат". 1970 р. Упор. М.Ковальов, тир. 30 000, 280 стор. з іл., (ф. 15x22), рос.м. (статистика, є відомості про зустрічі з українськими командами).

30. ***Футбол.*** Специальные почтовые штемпеля. Нововолинськ Волинської обл. Ново волинське відділення УРВ ВТФ. 1971 р. Упор. В.Греков, 53 стор. з іл., (ф. 24x16), рос.м. (каталог філателістичних матеріалів) – видано ерокопіюванням.

31. Теппер В.С. ***Україна на спартакіаді.*** Київ. "Здоров'я". 1972 р., тир. 7 000, 128 стор. з іл., (ф. 13x16), укр.м. (у тому числі й про збірні УРСР з футболу).

32. ***Все о футболе.*** Страны, клубы, турниры, футболисты, тренеры, судьи. Справочник. Москва. "ФиС". 1972 р. Упор. О.Соскін, тир. 100 000, 448 стор., (ф. 18x21), рос.м. (енциклопедія світового футболу).

33. ***Все о спорте.*** Справочник. Вып.2. Москва. "ФиС". 1973 р. Упор. В.Кукушкін, тир. 50 000, 223 стор., (ф. 15x22), рос.м. (є про футбол, ДСТ і спортклуби).

34. ***"Динамо" - 50 лет*** (альбом). Москва. "ФиС". 1973р. Ред. В.Сазонов, тир. 25 000, 336 стор. з кольор. іл., (ф. 21x27), рос.м. (історія всесоюзного ВФСТ "Динамо").

35. ***Герої спортивного року.*** Вип. 5. Київ. "Здоров'я". 1974 р., тир. 15 000, 94 стор., (ф. 13x16), укр.м. (є нарис про О.Блохіна).

36. Єсенін К.С. ***Московский футбол.*** Москва. "Московский рабочий". 1974 р., тир. 100 000, 264 стор. з іл., (ф.13x20), рос.м. (статистика, є про зустрічі з українськими командами).

37. Коршак Ю.Ф. ***Старый, старый футбол.*** Москва. "ФиС". 1975 р., тир. 50 000, 120 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м. (історія футболу в Російській імперії).

38. Метаєв Ю., Ульянов В. ***Тренеры рассказывают.*** Москва. "ФиС". 1975 р., тир. 50 000, 112 стор. з іл., рос.м.

39. ***Играючи, размышляю об игре.*** 33 интервью с футболистами. Москва. "ФиС". 1975 р. Упор. А.Філатов, тир. 75 000, 201 стор. з іл., рос.м.

40. ***Спорт, спорт, спорт.*** Альбом юмористических рисунков. Київ. "Мистецтво". 1976 р. Упор. Я.Горенштейн, тир. 25 000, 174 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м. (спортивний гумор, у т.ч. і про футбол).

41. Ільїнський В.М. ***Значки и их коллекционирование.*** Пособие для фалериста. Вид. 2-ге, пер. і доп. Москва. "Связь". 1976 р., тир. 80 000, 192 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м. (є розділи про спортивні і олімпійські значки, в т.ч. і футбольні).

42. ***Спортивная атрибутика.*** Москва. "ФиС". 1976 р. Упор. В.Кудряшов, тир. 75 000, 120 стор. з кольор.іл., (ф. 22x23), рос.м. (спортивні організації СРСР і світу, емблеми та нагороди).

Брошури:

16. ***Футбол. Правила гри.*** Київ. "Здоров'я", 1976 р., тир. 24 000, 40 стор., (ф. 13x16), укр.м.

Допоміжні видання:

5. ***Футбол. VII летняя спартакиада народов СССР.*** Программа соревнований. Москва. "ФиС". 1976 р. Упор. В.Пахомов, тир. 3 000, 24 стор., (ф. 11x20), рос.м. (історія спартакіад і календар матчів, в т.ч. і збірної УРСР та турнір в Києві).

Буклети:

42. ***Чемпіон СРСР з футболу 1971 р. "Динамо" Київ.*** Київ. Спорткомбінат "Динамо", 1971 р., тир. 3 000, 4 стор. з іл., (ф. 18x25), укр.м.

43. ***"Динамо" Київ - 1972.*** Київ. Київська рада "Динамо", 1972 р., тир. 700, 4 стор. з іл., (ф. 11x20), укр.м.

44. ***Київські динамівці – чотириразові володарі Кубка СРСР з футболу.*** Київ. Спорткомбінат "Динамо", 1974 р., тир. 1 000, 4 стор., (ф. 12x21), укр.м.

45. ***Чемпион страны. Обладатель Кубка кубков европейских стран. Обладатель Суперкубка. "Динамо" Киев 1975*** (фотобуклет). Київ. "Мистецтво". 1976 р. Ред. Н.Павловська, тир. 125 000, 8 стор. з іл., (ф. 14x9), рос.м.

46. Аркадьєв Д.А. ***Футбол.*** (Олімпійські види спорту). Київ. "Здоров'я". 1976 р., тир. 25 000, 16 стор. з кольор. іл., (ф. 13x20), укр.м. (коротка літературна розповідь про футбол).

Довідники-календарі:

200. ***Футбол-70.*** Довідник-календар. Київ. "Здоров'я". 1970 р. Упор. П.Безносенко, тир. 150 000, 112 стор. з іл., (ф.13x17), укр.м.

201. ***"Динамо" Київ.*** Київ. Спорткомбінат "Динамо". 1970 р., тир. 1 000, 4 стор.- буклет, (ф.11x20), укр.м.

202. ***З футболом-70, друзі! Ласкаво просимо!*** Київ. Упр. спорт. споруд. 1970 р., тир. 20 000, 4 стор.- буклет, (ф.14x21), укр.м.

203. (Футбольний календар). Дніпропетровськ. 1970 р., тир. 5 000, 12 стор..

204. (Футбольний календар). Одеса. 1970 р., тир. 50 000, 8 стор.

205. ***Футбол 71.*** Довідник-календар. Київ. "Здоров'я". 1971 р. Упор. П.Безносенко, тир. 200 000, 88 стор. з іл., (ф.13x17), укр.м.

206. ***Футбол-1971. Львівські "Карпати"***. Львів. "Каменяр". 1971 р. Упор. М.Зяблюк, Ю.Кордіяк, тир. 100 000, 128 стор. з іл., (ф.11x14), укр.м.

207. ***"Шахтер"-1971.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". 1971 р. Упор. М.Левицький, тир. 70 000, 80 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

208. ***"Заря"-71.*** Календарь-справочник. Донецьк. "Донбас". 1971 р. Упор. Б.Брусилов, тир. 50 000, 96 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

209. ***Программа-сувенир любителям футбола.*** Кривий Ріг Дніпропетровської обл. СК "Богатырь". 1971 р., тир. 5 000, 16 стор. з іл., (ф.15x20), рос.м.

210. (Футбольний календар). Нікополь Дніпропетровської обл. 1971 р.

211. ***Футбол-72.*** Довідник-календар. Київ. "Здоров'я". 1972 р. Упор. Є.Лазарєв, тир. 200 000, 128 стор. з іл., (ф.13x17), укр.м.

212. ***Футбол. "Динамо" Київ у сезоні – 72 р.*** Умови змагань. Склад команди. Календар ігор. Київ. КО УП. 1972 р., тир. 20 000, 6 стор. з іл., (ф.14x22), укр.м.

213. ***Супутник болільника. 34-й чемпіонат СРСР з футболу.*** Дніпропетровськ. Вид. спілки журналістів. 1972 р., тир. 50 000, 4 стор. з іл. - буклет, (ф.21x30), укр.м.

214. ***"Заря"-72.*** Календарь-справочник. Донецьк. "Донбас". 1972 р. Упор. Б.Брусилов, тир. 35 000, 112 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

215. ***34-й чемпионат СССР по футболу 1972 г. Высшая лига.*** Календарь игр. Ворошиловград (нині Луганськ). 1972 р. Відп. С.Гладченко, тир. 40 000, 24 стор. з іл. (ф.7x10), рос.м.

216. ***"Шахтер"-1972.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". 1972 р. Відп. Л.Санін, тир. 57 000, 104 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

217. (Футбольний календар). Кривий Ріг Дніпропетровської обл. 1972 р., тир. 5 000, 36 стор.

218. ***Футбол-1972.*** Календар-довідник. Львів. "Каменяр". 1972 р. Упор. О.Бережний, Ю.Кордіяк, І.Яремко, тир. 100 000, 120 стор. з іл., (ф.11x15), укр.м.

219. (Футбольний календар). Макеєвка Донецької обл. 1972 р., тир. 3 000, 8 стор.

220. (Футбольний календар). Нікополь Дніпропетровської обл. 1972 р.

221. ***Одесса. Футбол-72.*** Календарь игр. Одеса. "Чорноморська комуна". 1972 р. Упор. В.Арсен, Я.Сафронський, тир. 30 000, 104 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

222. ***Футбол-73.*** Довідник-календар. Київ. "Здоров'я". 1973 р. Упор. Є.Лазарєв, тир. 150 000, 96 стор. з іл., (ф.13x17), укр.м.

223. ***"Динамо" Київ у сезоні 1973 р. Змагання у 3-х лігах. Шоста перемога дублерів. Це було в минулому році.*** Календар зустрічей. Склад команди. Київ. КОУДІПКТ. 1973 р., тир. 50 000, 6 стор. з іл., (ф.14x20), укр.м.

224. ***"Заря"-73.*** Календарь-справочник. Ворошиловград (нині Луганськ), "Донбас" - видано у Донецьку. 1973 р. Упор. Б.Брусилов, тир. 35 000, 112 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

225. (Футбольний календар). Ворошиловград (нині Луганськ). 1973 р., тир. 40 000, 24 стор.

226. ***Футбол-1973.*** Справочник-календарь. Дніпропетровськ. "Промінь". 1973 р. Упор. М.Столяров, Б.Стецюк, Ю.Панарін, тир. 70 000, 112 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

227. ***"Шахтер"-1973.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". 1973 р. Відп. Л.Санін, тир. 150 000, 96 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

228. (Футбольний календар). Жовті Води Дніпропетровської обл. 1973 р., тир. 1 000, 16 стор.

229. ***"Металлург"-73.*** Спутник болельщика. Запоріжжя. "Комунар". 1973 р. Відп. А.Копеліович, тир. 5 000, 8 стор. з іл., (ф.11x21), рос.м.

230. ***Футбол-1973.*** Календар-довідник. Львів. "Каменяр". 1973 р. Упор. Ю.Кордіяк, Ф.Зубач, І.Яремко, тир. 100 000, 128 стор. з іл., (ф.11x14), укр.м.

231. ***Футбол-73. Одесса.*** Календарь игр. Одеса. "Чорноморська комуна". 1973 р. Упор. В.Арсен, Я.Сафронський, тир. 40 000, 128 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

232. ***Футбол-1973. "Динамо" Хмельницький.*** Хмельницький. Обл. Рада ФСТ "Динамо". 1973 р. Ред. Р.Злотніков, тир. 3 000, 52 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

233. (Футбольний календар). Чернівці. 1973 р., тир. 5 000, 12 стор.

234. ***Футбол-74.*** Довідник-календар. Київ. "Здоров'я". 1974 р. Упор. А.Мельник, тир. 150 000, 56 стор. з іл., (ф.13x17), укр.м.

235. ***Футбол – XXXVI першість СРСР.*** Київ. Упр. спортспоруд. 1974 р. Упор. І.Миронов, тир. 50 000, 12 стор. з іл., (ф.10x21), укр.м.

236. ***"Шахтер"-74.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". ФФ Донецької обл. 1974 р. Відп. Л.Санін, тир. 100 000, 56 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

237. ***"Заря"-74.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". 1974 р. Упор. Б.Брусилов, тир. 20 000, 48 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

238. (Футбольний календар). Ворошиловград (нині Луганськ). 1974 р., тир. 40 000, 28 стор.

239. (Футбольний календар). Одеса. 1974 р., тир. 100 000, 56 стор.

240. ***Футбол-74. Одесса.*** Календарь игр. Одеса. "Чорноморська комуна". 1974 р. Упор. Я.Сафронський, А.Іванов, тир. 40 000, 96 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

241. (Футбольний календар). Чернівці. 1974 р., тир. 8 000, 16 стор.

242. ***Футбол-75.*** Довідник-календар. Київ. "Здоров'я". 1975 р. Упор. П.Безносенко, тир. 100 000, 80 стор. з іл., (ф.13x20), укр.м.

243. ***Футбол–75. Одесса.*** Календарь-справочник. Одеса. "Маяк". 1975 р. Упор. Б.Арсен, Б.Галинський, тир. 40 000, 80 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

244. ***"Заря"- 75.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". 1975 р. Упор. Б.Брусилов, тир. 25 000, 48 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

245. (Футбольний календар). Ворошиловград (нині Луганськ). 1975 р., тир. 40 000, 28 стор.

246. ***"Шахтер"-75.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". ФФ Донецької обл. 1975 р. Відп. Л.Санін, тир. 100 000, 64 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

247. ***Футбол-1975.*** Календар-довідник. Львів. "Каменяр". 1975 р. Упор. Ю.Кордіяк, І.Яремко, тир. 40 000, 64 стор. з іл., (ф.11x14), укр.м.

248. (Футбольний календар). Чернівці. 1975 р., тир. 5 000, 14 стор.

249. ***Футбол-76.*** Довідник-календар. Київ. "Здоров'я". 1976 р. Упор. О.Черкаський, тир. 100 000, 72 стор. з іл., (ф.13x17), укр.м.

250. ***Футбол. "Шахтер"- 40 – 1936/76.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". 1976 р. Упор. В.Кузьменко, тир. 50 000, 96 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

251. ***Футбол-76.*** Календар-довідник. Львів. "Каменяр". 1976 р. Упор. Ю.Кордіяк, І.Яремко, тир. 40 000, 28 стор. з іл., (ф.13x17), укр.м.

252. ***"Заря"-76.*** Справочник-календарь. Донецьк. "Донбас". 1976 р. Упор. Б.Брусилов, тир. 25 000, 48 стор. з іл., (ф.10x14), рос.м.

253. ***Календарь игр 38-го чемпионата СССР по футболу. Высшая лига.*** Ворошиловград (нині Луганськ). 1976 р. Відп. В.Кирш, тир. 40 000, 24 стор. з іл. (ф.7x10), рос.м.

254. ***Футбол-76. 2-ой круг.*** Календарь-справочник. Запоріжжя. "Комунар". 1976 р. Упор. В.Адамов, А.Капеліович, тир. 20 000, 30 стор. з іл., (ф.14x20), рос.м.

255. ***Футбол-76. Межведомственное первенство Ворошиловградской обл.*** Ровеньки Луганської обл. Ст. "Авангард". 1976 р. Відп. В.Ходос, тир. 500, 4 стор. з іл. - буклет, (ф.11x18), рос.м.

256. (Футбольний календар). Нікополь Дніпропетровської обл. 1976 р., тир. 40 000, 132 стор.

257. (Футбольний календар). Жовті Води Дніпропетровської обл. 1976 р., 12 стор.

Допоміжні видання:

41. ***Футбол-1971.*** Справочник-календарь. Москва. Центр. ст. ім. Леніна. 1971 р. Упор. О.Соскін, тир. 1 000 000, 80 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

42. ***Футбол-71.*** Календарь-справочник. Москва. "ФиС". 1971 р. Упор. Л.Іллічов, тир. 500 000, 64 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

43. ***Футбол-1972.*** Справочник-календарь. Москва. Центр. ст. ім. Леніна. 1972 р. Упор. О.Соскін, тир. 1 000 000, 80 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

44. ***Футбол-72.*** Календарь-справочник. Москва. "ФиС". 1972 р. Упор. А.Комаров, тир. 500 000, 64 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

45. ***Футбол-1973.*** Справочник-календарь. Москва. Центр. ст. ім. Леніна. 1973 р. Упор. О.Соскін, тир. 600 000, 80 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

46. ***Футбол-73.*** Календарь-справочник. Москва. "ФиС". 1973 р. Упор. А.Комаров, тир. 300 000, 64 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

47. ***Футбол-1974.*** Справочник-календарь. Москва. Центр. ст. ім. Леніна. 1974 р. Упор. О.Соскін, тир. 900 000, 80 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

48. ***Футбол-1975.*** Календарь-справочник. Москва. Центр. ст. ім. Леніна. 1975 р. Упор. О.Соскін, тир. 1 000 000, 80 стор. з іл., (ф. 13x20), рос.м.

49. ***Футбол-1976.*** Справочник-календарь. Москва. Центр. ст. ім. Леніна. 1976 р. Упор. Ю.Лукашин, тир. 1 000 000, 80 стор. з іл., (ф. 14x20), рос.м.

УКРАЇНСЬКИЙ СЛІД У ПОЛЬСЬКОМУ КУБКУ ПРЕЗИДЕНТА

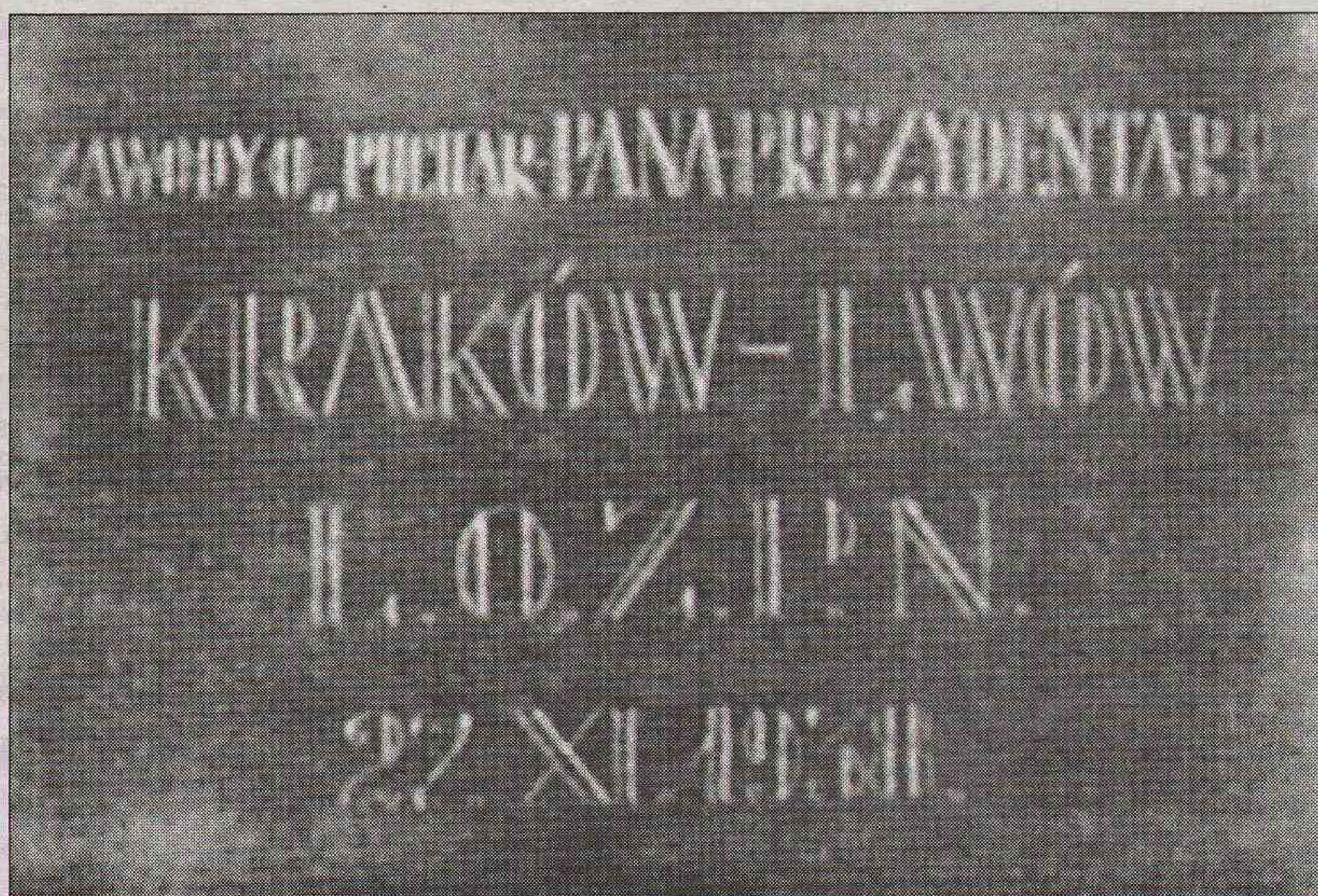
Літопис національного футболу вміщує **сім** клубів, які спромоглися перемагати в офіційних турнірах, що проходять за олімпійським принципом. Вісім сезонів Кубка Української РСР подарували двох лауреатів: сім титулів на рахунку київського ***"Динамо"*** й один — харківського ***"Локомотива"*** (попередника нинішнього "Металіста"). Із 51 розиграшу Радянської Чаші 16 завершувалися тріумфом п'яти наших колективів: дев'ять кришталевих призів — у столичних динамівців, чотири — в донецького ***"Шахтаря"***, по одному — в ***"Карпат"*** зі Львова, "Металіста" з Харкова й ***"Дніпра"*** з Дніпропетровська. Історія ж Кубка України (18 ігрових років) асоціюється з чотирма його володарями: започаткував плеяду дворазовий лауреат одеський ***"Чорноморець"***, продовжили — столичне "Динамо" (дев'ять звитяг), "Шахтар" із Донецька (шість), а завершує наразі полтавська ***"Ворскла"***.

Чи окреслений у попередньому абзаці повний список вітчизняних кубкових тріумфаторів? Є підстави вважати, що ні.

До закінчення Другої Світової війни наші етнічні території були розділені поміж кількох політичних утворень. Футбол в українських громадах там розвивався своїм шляхом, і забувати про його досягнення ми не маємо права. Давайте сфокусуємо увагу на Польщі.

Кубок цієї країни для клубних команд був уперше проведений 1926 року. З якихось причин другий його розиграш відбувся аж у 1951-му. Та цей проміжок часу знаменний недовговічним існуванням іншого змагання, котре якраз і слугує об'єктом інтересу авторів статті. З 1936 по 1939 роки у наших сусідів літом-восени (себто протягом міжсезоння) розігрувався приз, що мав назву Кубок Президента Польщі — Puchar Prezydenta Profesora Ignacego Moscickiego. У ньому брали участь збірні окружних ліг (або ж міст), які з 1938-го отримали право включати до своїх лав гравців Державної (вищої) ліги. Прикметним є те, що третій сезон цього турніру завершився перемогою збірної ***Львова***, причому серед учасників фінального матчу було троє етнічних українців: воротар **Зуб**, оборонець **Лемішко** й півзахисник **Шмід**. Тепер згадаємо, що до середини тридцятих радянську першість також виборювали збірні міст і регіонів. А ще, приміром, те, що Кубок Іспанії упродовж свого більш ніж сторічного літопису ніколи так не йменувався — офіційно його озаглавлювали Кубком Президента, Генералісимуса, ну, і тепер — Короля. Чи не є це підставою для логічного висновку?

Знизу подані результати матчів за участю команд із українських міст (округів), а також склади збірної Львова у поєдинках переможного розиграшу.

Пам'ятна дошка розиграшу 1938 року.

ЗАЯВКА ЗБІРНОЇ ЛЬВІВСЬКОГО ОКРУГУ НА ТУРНІР 1938 РОКУ

ЛКС "Погонь", Львів: **Спиридон Альбанський**, **Вацлав Єжевський** (1907, Лодзь – 1968, Паб'яніце), **Владислав Лемішко** (1911, Львів – 1988, Тарнув, грав за польські команди до початку 50-х і за збірну Польщі з хокею, один із шести українців у складі львівської "Погоні", інші п'ятеро – Ч.Береза, Є.Потіха, Р.Ванчицький, В.Лисик, С.Шмід), **Адольф Зіммер** (1908, Львів – 1940, замордований у Катині), **Стефан Сумара** (1914, біля Тернополя – 1951, Санок, після війни грав за "Полонію", Битом), **Едмунд Нєхцьол-Майовський** (1910, Хожув – 1982, Відень), **Міхал Краус** (1916, Львів – 1995, Варшава, до початку 50-х виступав за польські команди), **Адам Волянін** (1919, Львів – 1987, США, грав за "Спартак", Москва у 1940 – 1941, команди США у 1946 – 1962, збірну США у 1950 – 1 гра), **Станіслав Шмід** (1920, Львів – 1975, Дембиця, грав за "Полонію", Битом до початку 50-х), **Леон Ганін** (1909, Львів – 1969, Вроцлав, до кінця 40-х грав за "Полонію", Битом), **Ян Васєвич** (1911, Львів – 1976, Аргентина), **Міхал Матіас** (1910 – 1975, Краків, грав за "Динамо", Київ у 1940 – 1941, закінчив у "Полонії", Битом у 1945 – 1948), **Євстахій Потіха** (1919, Львів – 1996, Вроцлав, грав за польські команди до початку 50-х).

СТ "Україна", Львів: **Олександр Скоцень** (1918 – 2003, Канада), **Володимир Богурат**, **Стефан Магоцький** (після війни грав у США, за іншими даними – помер у Львові).

ЛКС "Чарні", Львів: **С.Лукасєвич**, **Ольберт**, **Адам Нємец** (1912, Львів – 1974, Краків, до початку 50-х грав за польські команди), **Роман Журковський**, **Зигмунт Чижевський** (1910, Львів – ?, грав за польські футбольні та хокейні команди до кінця 40-х).

ЖКС "Гасмонея", Львів: **Максиміліан Горовіц** (1905, Львів – 1972, Хайфа, 1941 був у складі "Спартак", Москва), **Макс Вольфсталь** (1904, Самбір – ?, США).

РКС, Львів: **Іван Зуб** (1913 – 1981, виступав за львівські команди до кінця 40-х).

ВКС "Погонь", Стрий: **Валицький**.

1936 РІК. ПЕРЕМОЖЕЦЬ — КРАКІВ

1/8. Станіславів — Львів — 2:1 (1:1),
Волинь — Ліга "Б" — 3:6 (1:3).
1/4. Станіславів — Ліга "Б" — 2:2 (0:1), 1:5 (1:1).

1937 РІК. ПЕРЕМОЖЕЦЬ — ШЛЬОНСЬК

1/8. Волинь — Люблін — 2:1 (0:1),
Львів — Станіславів — 1:2 (0:2).
1/4. Станіславів — Краків — 1:4 (0:3),
Волинь — Вільнюс — 0:1 (0:0).

1938 РІК. ПЕРЕМОЖЕЦЬ — ЛЬВІВ

1/8. Волинь — Станіславів — 2:3 (0:1, 1:0, 1:2 у д. ч.),
/22 травня/ Люблін — Львів — 3:4.

Львів: Альбанський, Єжевський, Лемішко, Потіха, Шмід, Краус, Нєхцьол-Майовський, Гофман, Волянін, Валицький, Кравчик. Керівник команди — голова ФФЛ Тадеуш Дренгевич; тренер — Вацлав Кухар.

1/4. Станіславів — Краків — 0:2 (0:1),
/7 серпня/ Львів — Шльонськ — 7:1.

Львів: Альбанський, Єжевський, Лемішко, Сумара, Ганін, Чижевський, Нєхцьол-Майовський, Журковський, Богурат, Скоцень, Нємец. Керівник команди — голова ФФЛ Тадеуш Дренгевич; тренер — Вацлав Кухар.

Голи: Нєхцьол-Майовський (2), /.../.

1/2. /19 вересня/ Львів — Лодзь — 3:2 (2:0).

Львів: Альбанський, Єжевський, Лемішко, Сумара, Васєвич, Ольберт, Нєхцьол-Майовський, Журковський, Богурат, Скоцень, Нємец. Керівник команди — голова ФФЛ Тадеуш Дренгевич; тренер — Вацлав Кухар.

Голи: Нєхцьол-Майовський (з пенальті), Скоцень, Журковський. **Суддя** — Лінке (Катовіце). 5000 глядачів.

Фінал. /27 листопада/ Львів — Краків — 5:1 (1:1).

Львів: Зуб, Єжевський, Лемішко, Сумара, Шмід, Лукасєвич, Нєхцьол-Майовський, Журковський, Міхал Матіас, Валицький, Нємец. Керівник команди — голова ФФЛ Тадеуш Дренгевич; тренер — Вацлав Кухар.

Краків: Мадейський (Радванський), Шуміляс, Пайок, Котлярчик, Грінберг, Гура, Габовський, Млинарек, Грач, Пазурек, Зембачиньський.

Голи: Нєхцьол-Майовський (22, 63, 85), Валицький (70, 85).

1939 РІК. НЕ ЗАКІНЧЕНИЙ

У фіналі мали змагатися Станіславів і Познань.

1/8. Волинь — Варшава — 1:5 (0:0),
Станіславів — Люблін — 3:1 (2:1).
1/4. Станіславів — Львів — 5:2 (3:1).
1/2. Вільнюс — Станіславів — 0:1 (0:1).

Капітан львівської команди Міхал Матіас отримує Кубок Президента з рук полковника Казімежа Глобіша.

Віктор СТРІХА, Олександр ПАУК, Володимир БАНЯС.

ЧЕМПІОНСЬКА ОСІНЬ ПЛИСОК

УМАНЬ

ТОРПЕДО — ЄДНІСТЬ-2 — 1:2 (1:0).

3 жовтня. Стадіон "Іллічівець". 1500 глядачів.

Судді: А. Абдула (Харків), О.Мартищенко, Є. Петраков (Київ).

Делегат ФФУ: С. Шебек (Київ).

МИКОЛАЇВ: Шилов, Ковтунов, Рябченко, Шиманець, Кульбачук, Чернопиский (Пасхалов, 82), Соломонов, Цапій, Гранковський (Щербина, 78), Павелько (Бурджанадзе, 46), Тормозов. ***Тренер:*** Володимир Козенко.

ПЛИСКИ: Крупниченко, Мацута, Якименко, Чеховський, Стецько, Стецюк, Яловець (Журба, 90+1), Чернишов (Мчедлішвілі, 90+4), Бабор, Тарикін (Валько, 77), Легеда (Буленок, 49). ***Тренер:*** Сергій Бакун.

Голи: Тормозов (33) — Тарикін (59, 68).

Попередження: Тормозов (41), Шиманець (86), Кульбачук (90+5) — Легеда (10), Мацута (76).

Вилучення: Шиманець (90+5).

Перша субота жовтня для уманців — не проста. Вона святкова. Цього дня Умань відзначає день народження (День міста). З року в рік свято стає все яскравішим і дає неймовірну кількість позитивних емоцій мешканцям і гостям цього славного міста в самому серці України. Різнобарвна святкова хода за участю всіх підприємств і установ (нагадує колишні першотравневі чи жовтневі колони за часів СРСР — а не все ж тоді було погано!), всеукраїнський триденний музичний фестиваль "Софіївські зорі", відкриття чудового парку біля центральної площі... Всюди десятки тисяч людей з посмішками на обличчях!

У цьому морі гарного настрою не загубилася ще одна небуденна подія. На центральному стадіоні "Іллічівець" цього дня відбувався фінальний поєдинок аматорської ліги України між миколаївським "Торпедо" і "Єдністю-2" з села Плиски. Хотілось би відзначити мудрість людей, які посприяли тому, щоб саме в Умані й саме цього дня відбувся цей матч. Красень стадіон на сім тисяч місць з відмінним газоном (сумніваюсь, що більшість команд другої чи першої ліг можуть похвалитися такою ареною) був нейтральним для обох колективів (й відтак вони на старті були в рівних умовах), а нерозбещені гарним футболом уманчани отримали можливість спостерігати за цікавим двобоєм між самобутніми командами. Жоден із понад півтори тисячі уболівальників, з тих, хто віддав перевагу матчу перед майданом, де вирувало свято й фестиваль, не пожалкували про свій вибір.

З вітальним словом до присутніх звернулись Василь Петрович Антонюк — віце-президент Асоціації аматорського футболу України, президент Всеукраїнського клубу "Шкіряний м'яч", заслужений майстер спорту, найкращий гравець СРСР 1966 року Андрій Андрійович Біба, заступник міського голови Умані Володимир Мартинович Віблий, а також генеральний директор ВАТ "Уманьферммаш", який власне і є господарем чудової арени й максимально сприяє не лише футболу в місті, Анатолій Васильович Ліпкан. Серед поважних гостей також були перший віце-президент Асоціації аматорського футболу Олександр Валентинович Каденко і президент обласної федерації футболу Володимир Григорович Фощій.

І ось гра розпочалася. Очікувати несамовитого старту не доводилось. Це фінал, і ціна помилки змушує команди діяти обережно. Отож ніхто не ризикує, й команди намагаються захопити ініціативу. Спочатку здавалося, що це краще виходить у миколаївців, але хвилини з 15-ї "Єдність-2" гру вирівняла. У команди з Чернігівщини активніше явно виглядає правий фланг, звідки було зроблено кілька навісів. Але без якихось помітних проблем для захисту. Першого небезпечного моменту уболівальники дочекалися лише на 20-й хвилині. Штрафний зліва Тормозов виконав у популярному в останні роки стилі — навісна передача, коли м'яч по дузі спрямовують так, щоб він міг потрапити у площину воріт. Ось і цього разу круглого ніхто не торкнувся, і він летів у нижній кут, але захисник був уважним.

Вболівальники логічно розмірковують, що потрібен гол, — тоді одній команді доведеться розкритися. І на 33-й хвилині м'яч таки опинився в сітці воріт. Подача кутового — і Роман Тормозов головою у високому стрибку карає голкіпера за невпевнені дії. "Торпедо" повело в рахунку. Ще до перерви "Єдність-2" мала чудову нагоду відновити рівновагу. На 39-й хвилині Тарикін потужним ударом метрів з 25 перевірив майстерність голкіпера. Тут же він після розиграшу кутового завдавав удару метрів з 15-ти, але м'яч застряг у частоколі ніг. Ще один кутовий. Олександр Яловець отримує можливість пробити без перешкод з близької відстані, але м'яч пролетів трохи вище поперечини. Уболівальники з Миколаєва (а обидві команди приїхали з підтримкою) полегшено зітхнули. На 45-й хвилині Тормозов, найпомітніший у торпедівців, сміливо пішов на чотирьох захисників і, пройшовши всю половину суперника, завдав непоганого удару — голкіпер на місці.

Основні події розгорнулися по перерві. Ще не встигла секундна стрілка зробити один оберт, а Бурджанадзе, який щойно вийшов на заміну, протягнув самотужки м'яч до чужого карного майданчика, але Гранковський схибив просто з убійної позиції. "Єдність" відповідає знову подачами справа. Тепер вони несуть значну небезпеку. На 50-й хвилині двоє нападників не розібралися, а на 54-й лише майстерність Бурджанідзе врятувала "Торпедо" від неприємностей. Але ініціатива явно захоплена Плисками. І гол не став несподіванкою. До того ж, він був просто класним. Олександр Стецюк чудовим пасом в розріз зі своєї половини кинув в прорив Тарикіна. Вадим приймає на швидкості м'яч і обігрує одного з двох оборонців, зміщується в центр і з лінії штрафного пробиває низом у самісінький кут. Воротар безсилий! Попереду ще півгодини основного часу, гра явно набирає обертів.

На 66-й хвилині Цапій завдає гарного удару з 18-ти метрів, але Шилов у стрибку переводить м'яч на кутовий. А за дві хвилини Віталій Буленок (вдала заміна тренерського штабу "Єдності") обкрадає захисника біля самого кутового прапорця і вривається вздовж лицьової лінії до штрафної й робить націлену поперечну передачу, а Тарикін метрів з трьох на повному ходу просто розстрілює ворота! І вже попереду Плиски!

На 76-й хвилині знову відзначилися Стецюк і Буленок. Перший передачею розрізав торпедівський захист, а другий технічно розібрався з суперниками й виклав м'яч, мов на тарілочці, партнеру, але той ... впав. Час спливав, а нагод у миколаївської команди не проглядалося. Хіба що їм мало не допоміг на 80-й хвилині рикошет, але Шилов і тут здійснив сейв.

Арбітр, який на високому рівні провів поєдинок, компенсує три хвилини. Тренери "Єдності" роблять ряд замін, щоб виграти дорогоцінний час. А "Торпедо" ледь не переводить гру в овертайм! Спочатку Цапій метрів з п'яти пробив головою вище воріт. А ще за кілька секунд був просто супермомент! Вихід сам на сам, але в останню мить захисник в підкаті самовіддано кидається під удар, і м'яч по дузі перелітає через поперечину. Схоже, від напруги нерви здають у торпедівців — за удар суперника по обличчю арбітр справедливо вилучає з поля Шиманця. Всі по-людськи зрозуміють гравця. Але ж програвати треба вміти, а не робити непристойні жести, спрямовані уманським уболівальникам, які своєю поведінкою аж ніяк не заслужили на таке хамство. Але навіть цей прикрий інцидент не зіпсував враження від чудового матчу. Уболівальники оплесками дякували обом командам і вітали "Єдність-2" із цілком заслуженою перемогою/

Ну а далі, під невмирущий хіт, було шалене святкування із красенем-кубком, що дуже нагадував Кубок європейських чемпіонів! Свято футболу в Умані видалося на славу!

Всі чемпіони України серед аматорів

2009 — "Єдність-2" (Плиски, Чернігівська область)
2008 — ФК "Лужани" (Чернівецька область)
2007 — "Бастіон" (Іллічівськ, Одеська область)
2006 — "Шахтар" (Свердловськ, Луганська область)
2005 — "Іван" (Одеса)
2004 — КЗЕЗО (Каховка, Херсонська область)
2003 — "Блискавка" (Сєвєродонецьк, Луганська область)
2002 — КЗЕЗО (Каховка, Херсонська область)
2001 — "Шахтар" (Луганськ)
2000 — ГПЗ (Варва, Чернігівська область)
1999 — "Дністер" (Овідіополь, Одеська область)
1998/99 — "Динамо" (Львів)
1997/98 — "Енергетик" (Бурштин, Івано-Франківська область)

Ігор СОБОЛЕНКО.

Кубок ліги

3 ТУР
6 жовтня — вівторок

Львів-2 — Карпати-2 — 0:0
Нива — Волинь-Цемент — 3:0
Тепловик — Бастіон — 0:4
Мир — Олком — 2:1
Ходак — Гірник-Спорт — 5:0
Арсенал — Рось — 1:2
Іллічівець-2 — Титан — 1:0
Сталь — Дніпро-75 — 1:0

Група "А"

	І	В	Н	П	М	О
1. Карпати-2	2	1	1	0	3-0	4
2. ФК Львів-2	2	1	1	0	2-0	4
3. ФК Моршин	2	0	0	2	0-5	0

Група "В"

	І	В	Н	П	М	О
1. Нива	2	2	0	0	7-2	6
2. Верес	2	1	0	1	5-6	3
3. Волинь-Цемент	2	0	0	2	2-6	0

Група "С"

	І	В	Н	П	М	О
1. Бастіон	2	2	0	0	9-0	6
2. Дністер	2	1	0	1	2-5	3
3. Тепловик	2	0	0	2	0-6	0

Група "D"

	І	В	Н	П	М	О
1. Спартак	2	1	1	0	2-1	4
1. Мир	2	1	1	0	3-2	4
3. Олком	2	0	0	2	1-3	0

Група "Е"

	І	В	Н	П	М	О
1. Ходак	1	1	0	0	5-0	3
2. Олександрія	1	1	0	0	2-1	3
3. Гірник-Спорт	2	0	0	2	1-7	0

Група "F"

	І	В	Н	П	М	О
1. Арсенал	2	1	0	1	3-2	3
2. Рось	2	1	0	1	2-2	3
3. Зеніт	2	1	0	1	1-2	3

Група "G"

	І	В	Н	П	М	О
1. Іллічівець-2	2	1	1	0	2-1	4
2. Титан	2	1	0	1	2-1	3
3. Шахтар-3	2	0	1	1	1-3	1

Група "Н"

	І	В	Н	П	М	О
1. Сталь Д	2	1	1	0	2-1	4
2. Олімпік	2	0	2	0	1-1	2
3. Дніпро-75	2	0	1	1	0-1	1

У наступному турі, 14 жовтня — середа, зустрічаються

Львів-2 — Моршин
Нива — Верес
Дністер — Бастіон
Мир — Спартак
Олександрія — Гірник-Спорт
Арсенал — Зеніт
Шахтар-3 — Титан
Дніпро-75 — Олімпік

ФК ЛЬВІВ-2 — КАРПАТИ-2 — 0:0.

Львів-2: Мусієнко, Лазар, Жук, А. Мостовий (І. Білий, 75), Віт. Макар, Яворський, Трохимчук, Вол. Макар, Химович, Сікорський (Мавров, 60), Бабич.

Карпати-2: Мисак, Родін, Підвірний, Чумак, Чоба, С. Чучман, Біловус, Озарків (Кокотайло, 80), Левчук, Яджин, Михєєв (Задорожний, 65).

Попередження: Чучман (27), Підвірний (63), Яворський (), Віт. Макар (80), Задорожний (90+2).

Львівське друголігове дербі пройшло в рівній боротьбі, проте голевих моментів майже не було. У підсумку — закономірна нічия, яка зберегла лідерство "Карпат-2" у підгрупі.

Юрій НАЗАРКЕВИЧ.

НИВА — ВОЛИНЬ-ЦЕМЕНТ — 3:0 (3:0).

Нива: Гайдаржи (Степанюк, 46), Найко, Пилявский, Воронін, Сахно, Заводян, (Герасимець, 46) Веретинский, (Варченко, 46), Лук'янець, (Адаменко, 65) Семиряк, (Бовтрук, 46) Драган, (Козьбан, 46) Сергійчук (Кушка, 46).

Голи: Сергійчук (20, 35), Драган (44).

На 42-й хвилині Веретинський не реалізував пенальті.

Вінницька "Нива" відкрила серію з трьох домашніх ігор поспіль: два — в Кубку Ліги, і один — в чемпіонаті. Перший матч з цієї серії відбувся вже у вівторок. Цього разу суперником вінницької команди став старий знайомий — "Волинь-Цемент" із Здолбунова. Шляхи цих двох команд вже перетиналися в аматорській лізі зразка 2006 року. Тоді вінницька "Нива" каменя на камені не залишила від рівненської команди, перемігши з рахунком 4:1 (хет-трик Траплі та гол Бондаря) в гостях і 5:0 удома! (дубль Олексія Рябцева, гол забив його брат Денис, а також по голу забили Заводян і Зеленців. Окрім цього, Трапля не реалізував пенальті).

Цього разу все обмежилося трьома „сухими" м'ячами. Перший з них забив Сергійчук ударом головою в дальній кут, другий м'яч також забив все той же Сергійчук, скориставшись помилкою оборонця, яка призвела до виходу один на один. Третій м'яч забив Драган, який відіграв перший тайм на місці центрального нападника. В першому таймі Андрій Веретинський не реалізував пенальті. Другий тайм змін на табло не приніс, хоча "Нива" не раз могла забити — кілька разів м'яч потрапляв в стійку воріт.

ТЕПЛОВИК — БАСТІОН — 0:4 (0:1).

Голи: Є.Сантрапинських (34), О.Бредіс (73, 82), Д.Коваленко (90+2).

Попередження: С.Валієв (40), А.Іртищев (73) — В.Рудий (22), С.Белмохтар (45+1), О.Волочков (72).

МИР — ОЛКОМ — 2:1 (1:1)

Голи: С.Жигалов (13), В.Зайцев (68) — Є.Ткачов (28).

Попередження: Є.Лахнюк (71) — П.Тарануха (60), А.Пеліх (69), Є.Ткачов (74), О.Капуста (75), Д.Реуцький (85).

ХОДАК — ГІРНИК-СПОРТ — 5:0 (4:0)

Голи: Ю.Грищенко (11), О.Гопка (18), М.Лисоконь (22), В.Александров (40), А.Шевчук (88).

Попередження: С.Гусейнов (44), О.Голядинець (51), Р.Дегтяр (87) — Гірник-Спорт.

АРСЕНАЛ — РОСЬ — 1:2 (1:1)

Голи: В.Товкацький (22) — І.Недяк (4), А.Блавацький (48).

Попередження: А.Крамар (31), О.Синьогуб (56) — С.Титомир (28), Ю.Андрощук (63), О.Якименко (81), В.Клешня (89).

Вилучення: Ю.Андрощук (76).

ІЛЛІЧІВЕЦЬ — ТИТАН Д — 1:0 (0:0)

Голи: І.Омельченко (61)

Попередження: Г.Некрасов (27), Д.Гіоргобіані (72) — А.Гайдаш (51).

СТАЛЬ Д — ДНІПРО-75 — 1:1 (0:0)

Голи: Є.Охмат (75) — А.Коваленко (90)

Попередження: Д.Прима (69), П.Грищенко (76) — Б.Головко (34), Ю.Яременко (45), К.Крутенко (60), О.Василенко (88), Є.Мухін (90+2).

СКАНВОРД № 289. «РОМА»-2009

Фото 1

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 2

Земле-володар Спарти

Фото 4

Фото 3

Фото 4

Бек зб. Камеруну на ЧС-1990

Франц. клуб ліги 2

... ван Гаал

Фото 5

Форвард зб.Німеччини на ЧС-1994

Фото 6

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Лі ... Ен

Фото 8

"Моряки"

Демель

Бігун на корткі дистанції

Стадіон у Монтевідео

Грузин у "Палермо"

Гаттузо

Екс-тренер "Партизана"

Нападник "Альмерії"

Фото 9

Фото 10

... Уілкінс

... Баджо

Англ. клуб

"Неймеген"

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Партнер Верона та Віваса на ЧС-1998

Фото 11

Форвард "Еспаньола"

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 12

Фото 13

Віктор ПРИГОРНИЦЬКИЙ.

Новини

Правління Футбольної федерації Латвії виключило *"Динабург"* з вищої ліги чемпіонату країни. Рішення було ухвалене на підставі результатів розслідування, пов'язаного з організацією договірних матчів і нелегальними ставками. ФФЛ пішла на такий крок, вивчивши факти, представлені кількома організаціями, включаючи УЄФА. Завдяки системі виявлення шахрайства, федерація отримала від УЄФА інформацію про підозрілі ставки на матчі першості Латвії. "Динабургу" зараховано технічні поразки з рахунком 0:3 у всіх матчах сезону, що залишилися. Президент і головний тренер клубу отримали довічну дискваліфікацію.

Стало відомо, що форвард *"Фіорентини" Адріан Муту* і його агент Джованні Бекалі все-таки добилися відстрочення виплати "Челсі" величезної суми в 15 мільйонів євро. Нагадаємо, що в 2003 році румунський форвард перейшов у "Челсі", сума трансферу склала 15 мільйонів. Але незабаром лондонський клуб розірвав із футболістом контракт, оскільки Муту впіймали на вживанні кокаїну. І якщо в Адріана все склалося благополучно, то "Челсі" був дуже незадоволений втратою такої значної суми і подав позов на румуна до суду. У результаті Муту зобов'язали виплатити "синім" ті самі злощасні п'ятнадцять млн., що навіть для лідера міцного італійського клубу і збірної Румунії явно непідйомні гроші.

І ось майже через місяць після судового рішення були оприлюднені результати розглянутої апеляції. Федеральний суд Швейцарії, куди подавали апеляцію Муту і Бекалі, ухвалив рішення тимчасово призупинити виконання попереднього судового рішення. "Припинення штрафу є позитивним рішенням для Муту, але нам не варто радіти передчасно, бо це тільки перший крок. Припинення діє до кінця листопада. Ми сподіваємося, що Муту не платитиме, адже він вимушений був пропустити декілька місяців, відвідуючи судові засідання, і відповідно, втратив чимало грошей", — сказав Бекалі.

Тренерська ротація відбулася в *"Наполі". Роберто Донадоні* залишає посаду наставника команди після невиразного старту сезону, а його місце посідатиме Вальтер Маццаррі. Клуб подякував Роберто Донадоні за виконану роботу впродовж останніх семи місяців і побажав йому всього якнайкращого. Президент клубу Ауреліо Де Лаурентіс пояснив своє рішення бажанням дати клубу новий імпульс для розвитку, "відкрити нову п'ятирічну еру". Офіційної інформації поки немає, але близькі до клубу джерела повідомляють, що Маццаррі підписав дворічну угоду із зарплатою в півтора мільйона євро на рік. Завтра наставник проведе дебютну прес-конференцію.

Перспективний форвард *"Евертона" Джоз Бакстер* потрапив до поліції. Його підозрюють у курінні гашишу, а також використанні фальшивих грошей. У понеділок вранці 17-річний гравець був одним з трьох осіб, заарештованих в Кербкі. "Повідомляємо, що було затримано трьох людей. Вони підозрюються в курінні гашишу і використанні фальшивих грошей. Одному з них 17, іншому — 29, третьому – 34", — заявив представник місцевої поліції. Футбольний клуб "Евертон" наразі ситуацію не коментує.

Михайло РЄЗНІК.

«Український футбол».
Свідоцтво про реєстрацію **КВ № 10336**
Виходить чотири рази на тиждень (вівторок, середа, четвер, п'ятниця).
Державне видавництво «Преса України». 03047, м. Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Отримувач коштів: Державне видавництво «Преса України». Розрахунковий рахунок № 26000101014669 КРД «Райффайзен» Банк «Аваль» МФО 322904, для «Українського футболу», код 05905668.

Адреса редакції: 03047, м. Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Телефони редакції: 454-83-03, 454-83-90
Факс: 235-31-52, 454-83-03
Відділ реклами та реалізації: 454-88-91
Електронна пошта — mu@pressa.kiev.ua
Сайт:www.ukrainian-football.com

Головний редактор
Т. М. ФЕДОРЕНКО
Черговий по номеру
В. В. БАНЯС
Видрукувано з готових редакційних фотоформ.

Зам. 3025148.
Індекс 60994.

